

ECONOMIC SURVEY

ప్రజ్ఞా

suryaapragna71@gmail.com

బుధవారం 24 జూలై 2024

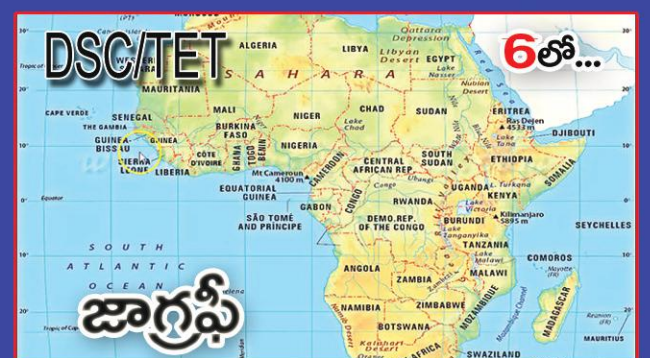
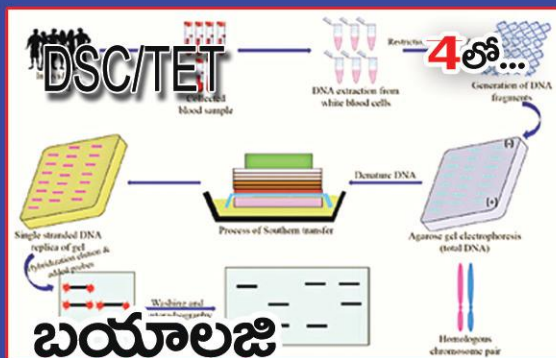
పేజీలు 8

ఎమర్జెన్సీకి యాభై ఏళ్లు

APPSC/TGPSC జనరల్స్టడీస్

SSC, RRB REASONING

ఆర్థిక సర్వే 2023-24

కేంద్ర ప్రభుత్వం 2024-25 బడ్జెట్ను జూలై 23న పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టనున్న నేపథ్యంలో జూలై 22న 2023-24 ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించిన ఆర్థిక సర్వేను పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టారు. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో వృద్ధి రేటు 6.5-7 శాతం మధ్యన ఉంటుందని ఆర్థిక సర్వే అంచనా వేసింది. గత ఆర్థిక సంవత్సరం (2023-24)లో వృద్ధి రేటు 8.2 శాతంగా ఉంది.

ఆర్థిక సర్వే నివేదిక ప్రధాన లంకాలు....

గ్రామీణాభివృద్ధిలో ప్రగతి

గ్రామీణాభివృద్ధిలో ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రగతి సాధించింది. గత తొమ్మిదేళ్లలో, పీఎం ఆవాస్ గ్రామీణ పథకం (2024 జూలై జూలై 10 నాటికి) కింద పేదల కోసం 2.63 కోట్ల ఇళ్ల నిర్మించింది.

ఉపాధి, నైపుణ్యాభివృద్ధి

MGNREGS: మహాత్మా గాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి పథకం స్థిరమైన జీవనోపాధి కల్పించడంలో ఒక అసెట్ క్రియేషన్ ప్రోగ్రామ్ గా మారింది. బేర్ ఫుట్ టెక్నిషియన్స్ (BFT), UNNATI స్కెల్డింగ్ ప్రాజెక్ట్ వంటి కార్యక్రమాలు కార్మికుల నైపుణ్యాలను పెంచుతున్నాయి.

ప్రాథమిక సౌకర్యాలు

మరుగుదొడ్లు: స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్-గ్రామీణ కింద 11.57 కోట్ల మరుగుదొడ్లు, 2.39 లక్షల కమ్యూనిటీ టాయిలెట్ కాంప్లెక్సులు నిర్మించింది.

కుళాయి నీరు: జిల్ జీవన్ మిషన్ 11.7 కోట్ల కుటుంబాలకు కుళాయి నీటి కనెక్షన్లను అందించింది.

సాభాగ్య పథకం 2019 మార్చి నాటికి 21.4 కోట్ల గ్రామీణ కుటుంబాలకు విద్యుత్తు సౌకర్యం అందించింది.

డిజిటల్ ఇండియా: డిజిటల్ ఇన్ క్లూజన్ ను ప్రోత్సహిస్తూ గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఇప్పుడు 4.29 లక్షల సాధారణ సేవా కేంద్రాలు పనిచేస్తున్నాయి.

రోడ్లు: గ్రామ సడక్ యోజన 2014-15 నుంచి 15.14 లక్షల కి.మీ రోడ్ల నిర్మాణాన్ని చేపట్టింది, కనెక్టివిటీని మెరుగుపరిచింది.

ఆరోగ్య సంరక్షణ సౌకర్యాలు: 1.58 లక్షల సబ్ సెంటర్లు, 24,935 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేశారు. 5,480 కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్లు అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చారు. 1.6 లక్షలకు పైగా ప్రాథమిక ఆరోగ్య సంరక్షణ సౌకర్యాలు ఆయుష్మాన్ ఆరోగ్య మందిర్ గా అప్ గ్రేడ్ అయ్యాయి.

సమగ్ర శిక్షా అభియాన్: పాఠశాల మౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుపరిచారు. ఉచిత ఆన్ లైన్ ఛానెల్లు, స్టడీ మెటీరియల్స్ ద్వారా డిజిటల్ లెర్నింగ్ ను ప్రోత్సహించారు.

బ్యాంకింగ్: 9.79 కోట్ల మంది లబ్ధిదారులు ప్రాంతీయ గ్రామీణ బ్యాంకుల కింద రిజిస్టర్ చేసుకున్నారు. గ్రామీణ సహకార బ్యాంకుల కింద 0.19 కోట్ల మంది లబ్ధిదారులు రిజిస్టర్ చేసుకున్నారు. అలానే 465.42

లక్షల కొత్త కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డులు మంజూరు చేశారు. ప్రధాన మంత్రి జన్ ధన్ యోజన కింద 35.7 కోట్ల రూపే డెబిట్ కార్డులు జారీ అయ్యాయి.

ఉద్యోగాలపై కృత్రిమ మేధ (ఏబి) ప్రభావం

కొన్ని రంగాల్లోని ఉద్యోగాలపై కృత్రిమ మేధ (ఏబి) ప్రభావం తప్పదని ఆర్థిక సర్వే హెచ్చరించింది. భవిష్యత్లో అన్ని రంగాల్లోని ఉద్యోగాల స్వరూప, స్వభావాలను ఏబి మార్చి వేస్తుందని తెలిపింది. విద్యుత్, ఇంటర్నెట్ లానే ఏబి కూడా నిత్య జీవితంలో తప్పనిసరిగా మారుతోందని, ఏబి కారణంగా కస్టమర్ సర్వీసెస్ వంటి రంగాల్లో అటోమేషన్ పెరిగి ఉద్యోగాలు పోతాయని

బయటపడ్డారు.

2022-23లోని ఇంటింటికి వినియోగ వ్యయం సర్వే ప్రకారం గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాల్లో నివాసస్థాయి వ్యయం పెరిగింది.

2023-24 ఆర్థిక సంవత్సరంలో S&P Global Ratings భారతదేశ సార్వత్రిక క్రెడిట్ రేటింగ్స్ 'స్థిర' నుంచి 'సానుకూలం' కి అప్ గ్రేడ్ చేసింది.

భారతదేశంలో రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం 2023-24 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 5.4 శాతం కి తగ్గింది.

2022-23లో ఉద్యోగుల భవిష్యనిధి కార్యాలయంలో కొత్తగా కోటీ 31 లక్షల ఉద్యోగులు సమాధాన

హెచ్చరించింది.

చైనా నుంచి మరింత ఎఫ్ డిఐఐ

చైనా నుంచి మరిన్ని విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులు (ఎఫ్ డిఐఐ)లు ఆకర్షించేందుకు దృష్టి పెట్టాలని ఆర్థిక సర్వే ప్రభుత్వాన్ని కోరింది. తద్వారా అమెరికా, ఈయూ వంటి దేశాలకు మన ఎగుమతులు మరింత పెంచుకోవచ్చని సూచించింది. గత పాతికేళ్లలో మన దేశానికి వచ్చిన మొత్తం ఎఫ్ డిఐఐలో చైనా వాటా కేవలం 0.37 శాతం (250 కోట్ల డాలర్లు) మాత్రమే.

మానసిక ఆరోగ్యం ముఖ్యమే...

ప్రజల మానసిక ఆరోగ్యం, ఆహార అలవాట్లపై దృష్టి పెట్టాలని సమయం ఆసన్నమైంది మానసిక ఆరోగ్యం ప్రభావం వ్యక్తుల మీదేగాక, దేశ అభివృద్ధిపైనా ఉంటుందని తెలిపింది.

తగ్గిన పేదరికం

భారతదేశంలో 2013-14 నాటికి 29.17 శాతంగా ఉన్న పేదరికం 2022-23 నాటికి 11.28 శాతానికి తగ్గింది. గడిచిన తొమ్మిదేళ్లలో ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 5.94 కోట్ల మంది పేదరికం నుంచి

అయ్యారు.

పెరుగుతున్న ఫ్యాక్టరీ ఉద్యోగాల ద్వారా కంప్యూటర్, ఎలక్ట్రానిక్స్, రబ్బరు, ప్లాస్టిక్ ఉత్పత్తుల రంగాల్లో భారీ ఉపాధి అవకాశాలు లభిస్తున్నాయి.

భారత ప్రభుత్వం చమురు ధరలు తగ్గించడం, ద్రవ్యోల్బణాన్ని తగ్గించడంలో సహాయపడింది.

ఆర్థిక సంవత్సరం 2023-24లో వస్తు సేవల పన్ను పసూళ్లు 12.7 శాతం పెరిగాయి.

భారతదేశంలో మట్టి డ్రెమెన్స్ లో పావర్టీ ఇండెక్స్ ప్రకారం 2015-16, 2019-21 మధ్య గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాల్లో పేదరికం తగ్గింది.

అంతర్జాతీయ సరఫరా గొలుసు (ఇంటర్నేషనల్ సప్లై చైన్) అంతరాయాలపై ఉన్నప్పటికీ, భారతదేశంలో FY24లో దేశీయ ద్రవ్యోల్బణం తగ్గింది.

వస్తు రూళ్లను సరళీకరించడం ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆదాయం పెరిగింది.

భారతదేశం FY22 నుంచి FY24 మధ్యకాలంలో ఉన్నత వృద్ధి, తక్కువ ద్రవ్యోల్బణ మార్గంలో ప్రయాణించింది.

2015-16 నుంచి 2019-21 మధ్య పేదరికం హెడ్ కౌంట్ రేషియో వేగంగా తగ్గింది.

ప్రభుత్వం EPFO సభ్యత్వ సంఖ్య 2015-16 నుంచి 2023-24 వరకు 8.4 శాతం వార్షిక వృద్ధి రేటు తో పెరిగింది.

విద్యుత్ వినియోగం FY24లో 6.7 శాతం పెరిగింది.

2015-16, 2019-21 మధ్య ద్రవ్యోల్బణం తగ్గింది. గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాల్లో ప్రజలు మెరుగైన జీవన స్థాయి అనుభవించారు.

భారతదేశం 2023-24 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ద్రవ్యోల్బణం నియంత్రణలో ముందుంది.

భారతదేశంలో చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమలు పెద్ద మొత్తంలో ఉపాధి కల్పిస్తున్నాయి.

2023-24 ఆర్థిక సంవత్సరంలో EPFO సభ్యుల మొత్తం సంఖ్య 29.9 కోట్లకు చేరింది

GST పసూళ్లు పన్ను సంవత్సరంలో సగటున 12.7 శాతం పెరిగాయి.

భారతదేశంలో రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం FY24 లో 5.4 శాతం కి తగ్గింది.

భారతదేశం ఆర్థిక వృద్ధిని అందుకోవడం, ద్రవ్యోల్బణాన్ని నియంత్రించడంలో ముందుంది.

భారత ప్రభుత్వం చమురు ధరలను తగ్గించడం ద్వారా ద్రవ్యోల్బణాన్ని నియంత్రించింది.

డిజిటల్ ఇండియా ప్రోగ్రామ్ FY24లో 50 లక్షల కొత్త డిజిటల్ ఉద్యోగాలను సృష్టించింది.

దేశంలో విద్యా స్థాయి గణనీయంగా మెరుగుపడింది.

పీఎం కిసాన్ పథకం ద్వారా 2023-24లో 12 కోట్ల రైతులకు ఆర్థిక సహాయం అందింది.

వ్యవసాయంలో యాంత్రీకరణను ప్రోత్సహించడం ద్వారా అన్నదాతలకు పంటల సాగులో ప్రోత్సాహకంగా నిలిచింది.

2022-23లో భారత్ లో నిరుద్యోగిత రేటు 3.2 శాతానికి తగ్గింది.

ఆటోమొబైల్ రంగంలో పెట్టుబడులు పెరిగాయి.

కేంద్ర ప్రభుత్వం 2016 నుంచి 2024 జూన్ 2 నాటికి పీఎం ఉజ్వల యోజన గృహాలకు 10.3 కోట్ల LPG కనెక్షన్లను అందించింది

2024-25 బడ్జెట్

- 2024-25 బడ్జెట్ అంచనాలు రూ.48.21 లక్షల కోట్లు.
  - తొమ్మిది సూత్రాల ఆధారంగా బడ్జెట్ రూపకల్పన.
  - ప్రధాన మంత్రి గరిబ్ కళ్యాణ్ అన్న యోజన పాడిగింపు
  - ప్రధాన మంత్రి అభివృద్ధి కిసాన్ మద్దతు ధర
  - సమగ్ర అభివృద్ధికి రూ.15వేల కోట్ల రూపాయిలు
  - పాఠశాల ప్రాజెక్టులపై చేయడానికి సహాయం
- బడ్జెట్ పై ప్రత్యేక కథనం వచ్చే వారం...**

నవోదయ విద్యాలయాల్లో 6వ తరగతి అడ్మిషన్లు

దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న నవోదయ విద్యాలయాల్లో 6వ తరగతి ప్రవేశాలకు నోటిఫికేషన్ విడుదలైంది. దరఖాస్తుల ప్రక్రియ జూలై 16 నుంచి ప్రారంభమైంది. 5వ తరగతి చదువుతున్న విద్యార్థులు సెప్టెంబరు 16వ తేదీ వరకు దరఖాస్తులు చేసుకోవచ్చు. దేశంలోని 653 విద్యాలయాల్లో ఖాళీగా ఉన్న స్థానాలకు ప్రవేశ పరీక్ష నిర్వహిస్తారు. 1-5-2013 నుంచి 31-7-2015 మధ్య జన్మించిన వారు అర్హులు. తెలంగాణలో 9, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో 15 జనవారీ నవోదయ విద్యాలయాలున్నాయి.

రాత పరీక్ష విధానం :

రాత పరీక్ష ఆయా తేదీల్లో ఉదయం 11.30 గంటల నుంచి మధ్యాహ్నం 1.30 గంటల వరకు జరుగుతుంది. మొత్తం 3 విభాగాల నుంచి 80 ప్రశ్నలకు 100 మార్కులకు పరీక్ష జరుగుతుంది. మెంటల్ ఎబిలిటీలో 40 ప్రశ్నలకు 50 మార్కులు, అర్థమెటిక్ నుంచి 20

ప్రశ్నలకు 25 మార్కులు, ల్యాంగ్వేజ్ టెస్ట్ నుంచి 20 ప్రశ్నలకు 25 మార్కులకు పరీక్ష ఉంటుంది. మొత్తం 2

గంటల్లో పరీక్ష రాయాలి. ఆఫ్ లైన్ విధానంలో పరీక్ష జరుగుతుంది. ఓఎమ్మార్ షీట్ పై సమాధానాలను గుర్తించాల్సి ఉంటుంది. నెగెటివ్ మార్కింగ్ ఉంటుంది. ప్రతి తప్పు సమాధానానికి 1.25 మార్కుల చొప్పున కోత ఉంటుంది. రాత పరీక్ష స్థానిక భాషల్లో కూడా నిర్వహిస్తారు. తెలుగుతో సహా ఇంగ్లీష్, హిందీ, మరాఠీ, ఉర్దూ, ఒరియా, కన్నడ వంటి అన్ని స్థానిక భాషల్లో పరీక్షలు నిర్వహిస్తారు.

ఆన్ లైన్ దరఖాస్తుకు చివరి తేదీ: సెప్టెంబరు 16 విద్యార్థులు పూర్తి వివరాలకు <https://navodaya.gov.in/nvs/en/Home> వెబ్ సైట్ చూడొచ్చు.

సంస్కృత విశ్వవిద్యాలయంలో పీజీ స్నాట్ అడ్మిషన్స్

తిరువనంతోపురి జాతీయ సంస్కృత విశ్వవిద్యాలయం (సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ)- పీజీ ఫుల్ టైమ్/రెగ్యులర్ ప్రోగ్రామ్ లో మిగిలిన స్థానాలకు పీజీ స్నాట్ అడ్మిషన్ నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది. ఆచార్య, ఎంఎ (శబ్ద బోధ/ హిందీ), ఎమ్మెస్సీ(కంప్యూటర్స్/యోగ థెరపీ), ఎంఎఐఎంటి ప్రోగ్రామ్ లో స్థానాలు ఉన్నాయి. సీయూఈటీ

అర్హత పొందినవారు, నాన్ సీయూఈటీ అభ్యర్థులు దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

అర్హత - ఆచార్య ప్రోగ్రామ్ లో ప్రవేశానికి మూడేళ్ల డిగ్రీ/శాస్త్రీయ కోర్సు పూర్తిచేసి ఉండాలి. డిగ్రీ స్థాయిలో సెకండ్ లాంగ్వేజీగా సంస్కృతం చదివి ఉండాలి. ఎంఎ హిందీకి ఏదేని డిగ్రీ పూర్తిచేసి సెకండ్ లాంగ్వేజీగా/ఒక సబ్జెక్టుగా హిందీ చదివి ఉండాలి. ఎంఎ శబ్దబోధ ప్రోగ్రామ్ నకు సమానత శాస్త్రీయ కోర్సు ఉత్తీర్ణులు, ఎమ్మెస్సీ కంప్యూటర్ సైన్స్ ప్రోగ్రామ్ నకు కంప్యూటర్ సైన్స్ ఒక సబ్జెక్టుగా ఏదేని డిగ్రీ ఉత్తీర్ణులై ఉండాలి. ఇంటర్/డిగ్రీ స్థాయిలో సంస్కృతం ఒక సబ్జెక్టుగా చదివి ఉండాలి. దరఖాస్తు ఫీజు: రూ.300

ఆన్ లైన్ దరఖాస్తుకు చివరి తేదీ: జూలై 31 సీయూఈటీ అభ్యర్థులకు దరఖాస్తు లింక్: <https://nsv-tucuet.samarth.edu.in> నాన్ సీయూఈటీ అభ్యర్థులకు దరఖాస్తు లింక్: <https://nsvtuadmission.samarth.edu.in> వెబ్ సైట్: WWW.nsktu.ac.in

ఎమర్జెన్సీకి యాభై ఏళ్లు

1975 జూన్ 25న భారతదేశంలో జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి (ఎమర్జెన్సీ) విధించారు. దీనిని నిరసిస్తూ ప్రతి సంవత్సరం జూన్ 25న రాజ్యాంగ హత్యా దినంగా పాటించాలని కేంద్ర హోంశాఖ మంత్రి లమిత్ షా ప్రకటించారు. 18వ లోక్ సభ ప్రారంభ రోజున జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి విధించి 49 సంవత్సరాలు పూర్తయి 50వ సంవత్సరంలోకి అడుగుడుతున్న సందర్భంలో ప్రధానమంత్రి మోడీ, నాడు ఎమర్జెన్సీకి వ్యతిరేకంగా పోరాడిన నాయకులకు నివాళులర్పించారు. భారతదేశ చరిత్రలో 1975 ఎమర్జెన్సీని చీకటి కాలంగా పేర్కొంటూ స్వీకర్త తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. దీంతో దేశప్రజలు 'ఎమర్జెన్సీ' పై దృష్టి సారించారు. ఈ నేపథ్యంలో అత్యవసర పరిస్థితి అంటే ఏమిటి? ఎందుకు విధిస్తారు? పర్యవసానాలేంటి?... నాడు అసలు ఇందిరాగాంధీ అత్యవసరపరిస్థితిని ఎందుకు విధించారు?... మొదలైన అంశాలను తెలుసుకుందాం...

అత్యవసర పరిస్థితి అంటే...?

అంతర్గత లేదా బాహ్య కారణాల వల్ల దేశ ఐక్యత, సమగ్రతలకు ముప్పు వాటిల్లే అవకాశం ఉంటే అటు వంటి క్లిష్ట సమయంలో దేశాన్ని కాపాడటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి లభించే అపరిమిత అధికారాలే అత్యవసర అధికారాలు. భారత రాజ్యాంగంలో 352, 356, 360 నిబంధనలు అత్యవసర అధికారాలను గురించి వివరిస్తాయి.

భారతరాజ్యాంగం - అత్యవసర అధికారాలు :-

రాజ్యాంగ రచనా సమయంలో దీనిపై చర్చ జరిగింది. అత్యవసర పరిస్థితులలో కేంద్రానికి విశేష అధికారాలుండాలని లేకపోతే దేశ ఐక్యతకు భంగం కలుగుతుందని టి.టి. కృష్ణమాచారి, డా॥ అంబేద్కర్, అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యర్ వంటివారు భావించారు. కె.టి. షా, దేశ్ ముఖ్య, హెచ్.వి. కామత్ వంటివారు ఈ నిబంధనలను వ్యతిరేకిస్తూ, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అపరిమిత అధికారాల వల్ల నిరంకుశత్వానికి దారితీయొచ్చని అన్నారు. ఐతే వీటిని ప్రయోగించే అవసరం రాకపోవచ్చని అంబేద్కర్ అభిప్రాయపడ్డారు.

అత్యవసర అధికారాలు :

రాజ్యాంగంలోని 18వ భాగంలో 352 నుండి 360 వరకు గల నిబంధనలు రాష్ట్రపతి విధించే అత్యవసర పరిస్థితులకు సంబంధించినవి.

ఇవి 3 రకాలు :

- 1) జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి (నిబంధన 352)
- 2) రాజ్యాంగ అత్యవసర పరిస్థితి (నిబంధన 356)
- 3) ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితి (నిబంధన 360)

1. జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి (నేషనల్ ఎమర్జెన్సీ)
352 నిబంధన కింద జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితిని క్రింది కారణాలచే విధిస్తారు.

1. **బాహ్య కారణాలు** (లేదా) బాహ్య అత్యవసర పరిస్థితి : విదేశాలతో యుద్ధాలు జరుగుతున్న సందర్భంలో విధిస్తారు.
2. **అంతర్గత కారణాలు** (లేదా) అంతర్గత అత్యవసర పరిస్థితి : దేశం లోపల అదుపు చేయలేని విధంగా కల్లోలాలు చెలరేగి సాయుధ తిరుగుబాటు జరుగుతున్న సందర్భంలో విధిస్తారు.

జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి ఎవరు విధిస్తారు :

- 352 (1) నిబంధనను అనుసరించి పైన పేర్కొన్న

బాహ్య, అంతర్గత కారణాలు దృష్ట్యా రాష్ట్రపతికి జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటించే అధికారం కలదు.

- 352(2) నిబంధనను అనుసరించి రాష్ట్రపతి విధించిన జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటనకు సంబంధించి మార్పులు చేసే అధికారం, రద్దు చేసే అధికారం రాష్ట్రపతికే కలదు.
- 352(3)నిబంధనను అనుసరించి కేంద్ర క్యాబినెట్ లిఖితపూర్వక సలహాననుసరించి మాత్రమే రాష్ట్రపతి జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి విధించాలి.

రాష్ట్రపతి ప్రకటన, ఆమోదం :

- రాష్ట్రపతి విధించిన ప్రకటనను '30 రోజుల లోపు పార్లమెంట్ ఉభయసభలు 2/3 వంతు మెజారిటీతో విడివిడిగా ఆమోదించాలి.
- ఆమోదించే సమయానికి ఒకవేళ లోక్ సభ రద్దయి ఉంటే రాజ్యసభ 2/3 వంతు మెజారిటీతో ఆమోదించినా సరిపోతుంది.
- రాజ్యసభ ఆమోదించిన తర్వాత జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి ఇంకా కొనసాగుతున్న సమయంలో తిరిగి ఏర్పడిన నూతన లోక్ సభ 30 రోజుల లోపు 2/3

వంతు మెజారిటీతో ప్రకటనను ఆమోదించాలి.
○ ఒకసారి పార్లమెంట్ ఆమోదం పొందితే అత్యవసర పరిస్థితి ఆరు నెలల వరకు అమలులో ఉంటుంది. ఈ విధంగా ఆర్మిక్ సారి పార్లమెంట్ ప్రత్యేక మెజారిటీతో ఆమోదించి అత్యవసర పరిస్థితిని ఎన్ని పర్యాయాలైనా పొడిగించవచ్చు.

1975 అత్యవసర పరిస్థితి :-
1975లో అత్యవసర పరిస్థితి విధించడానికి కారణాలు తెలుసుకుందాం.

దేశంలో నాడు అనేక రాష్ట్రాలలో అవినీతి, నిరుద్యోగం, ధరల పెరుగుదల తదితర కారణాలతో ప్రజలలో అసంతృప్తి, దేశంలో అనిశ్చిత పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి. బీహార్ లో జయప్రకాశ్ నారాయణ్ అవినీతికి వ్యతిరేకంగా ఉద్యమం ప్రారంభించారు. విద్యార్థులు, మధ్యతరగతి ప్రజలు దీనికి ఆకర్షితులయ్యారు. గుజరాత్ లోని నవని

ర్యాట్ ఆందోళన కారణంగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కూలిపోయింది. మరోవైపు జార్జ్ ఫెర్నాండెజ్ నేతృత్వంలో రైల్వే లలో సమ్మె జరిగింది. ఈ పరిస్థితులలో ఇందిరాగాంధీ ఎన్నిక చెల్లదని కోర్టు తీర్పు రావడంతో ఆందోళనకు మరింత బలం చేకూరింది. తక్షణమే ఇందిర రాజీనామా చేయాలని వివక్షలు డిమాండ్ చేసాయి. సుప్రీంకోర్టు ఉత్తర్వులతో ప్రధానిగా కొనసాగాలన్న ఇందిరాగాంధీ నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా 1975 జూన్ 25న ప్రతిపక్షాలు ఢిల్లీలో రావేలీలా మైదానంలో భారీ ర్యాలీ నిర్వహించాయి. పరిస్థితులు తనకు వ్యతిరేకంగా మారటంతో చివర ఆమె అస్రంగా ఎమర్జెన్సీని విధించారు. మంత్రి మండలిని సంప్రదించకుండా జూన్ 25 ఆర్డరాత్రి ఇందిరాగాంధీ ఆదేశాలతో నాటి రాష్ట్రపతి వెంటనే ఎమర్జెన్సీ విధించారు.

అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటన వెలువడిన వెంటనే ప్రతిపక్ష నాయకులను అరెస్టు చేసి జైళ్లలో నిర్బంధించారు. జయప్రకాష్ నారాయణ్, వాజ్ పేయి, విజయ రాజ్ సింధియా, మొరార్జీదేసాయ్, ములాయం సింగ్ యాదవ్, అద్వానీ, జ్యోతిబాబు వంటి నాయకులపై మీసా

వి ప్రాంతంలోనైనా కేంద్ర దళాలు మొహరించేందుకు, జాతి విద్వేహ కార్యక్రమాల సందర్భంలో ప్రాథమిక హక్కులను ఆసాంతం నిరాకరించే చట్టాలు అమలు చేసేందుకు, కేంద్ర,రాష్ట్ర శాసనసభల కాలపరిమితిని సైతం పెంచేందుకు ఈ సవరణ వీలు కల్పించింది. ప్రాథమిక హక్కులపై ఆదేశ సూత్రాలకు ఆధిక్యత కల్పించారు.

ఎమర్జెన్సీ తొలగింపు....

1977 మార్చిలో సార్వత్రిక ఎన్నికలు నిర్వహించారు. 1977 మార్చి 21న ఎమర్జెన్సీ తొలగించారు. 1977 ఎన్నికలలో ఇందిరాగాంధీ నేతృత్వంలోని కాంగ్రెస్ ఓడిపోయింది. జనతాపార్టీ నేతృత్వంలోని కూటమి అధికారం కైవసం చేసుకుంది. 1978లో చేసిన 44వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా అత్యవసర పరిస్థితి విధించిన సందర్భంగా తొలగించిన అన్ని నిర్బంధాలను తీసివేసి ప్రజలకు గతంలో ఉన్న హక్కులు కల్పించారు. రాష్ట్రపతి జారీ చేసిన అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటనను తిరిగి న్యాయసమీక్ష పరిధిలోనికి తెచ్చారు.

44వ రాజ్యాంగ సవరణ

44వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా ప్రకరణ 352లోని అంతర్గత కల్లోలం అనే పదాన్ని తొలగించి దాని స్థానంలో సాయుధ తిరుగుబాటు అనే పదాన్ని చేర్చారు. జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితిని (ప్రకరణ 352) విధించాలంటే విదేశీ దాడి, యుద్ధం వంటి బాహ్య కారణాలు, సాయుధ తిరుగుబాటు వంటి అంతర్గత కారణాల రీత్యా మాత్రమే వీలవుతుంది. క్యాబినెట్, 'లిఖిత పూర్వక' అనే పదాలను ప్రకరణ 352(3) లో చేర్చి ప్రధాని అధ్యక్షతన గల 'క్యాబినెట్' స్థాయి మంత్రుల 'లిఖిత పూర్వక' సలహా మేరకు మాత్రమే రాష్ట్రపతి జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితిని ప్రకటిస్తారని సూచిస్తూ జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి విధింపు విధానాన్ని కొంత క్లిష్టతరం చేసారు.

అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటించిన తేదీ నుండి నెల రోజుల లోపు అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటనను ప్రత్యేక మెజారిటీతో పార్లమెంట్ ఆమోదించాలి. ఈలోగా రాజ్య సభ అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటనను ఆమోదించాలి.

అత్యవసర పరిస్థితి రద్దును సరళతరం చేశారు. 44వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి రద్దుకు సంబంధించిన తీర్మానాన్ని కేవలం సాధారణ మెజారిటీతో ఆమోదించినా సరిపోతుందని లోక్ సభ సమావేశంలో లేకుంటే లోక్ సభలోని మొత్తం సభ్యుల్లో 1/10వ వంతు మంది సభ్యులు లోక్ సభ ప్రత్యేక సమావేశం కోసం స్పీకర్ లేదా రాష్ట్రపతి ప్రత్యేక సమావేశం ఏర్పాటు చేయాల్సి ఉంటుందని 44వ రాజ్యాంగ సవరణ పేర్కొంది.

'షా' కమిషన్

1975 నుండి 1977 మధ్య కాలంలో కొనసాగిన జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి కాలంలో సంభవించిన అధికార దుర్వినియోగం, ప్రాథమిక హక్కుల ఉల్లంఘన వంటి అనేక ఆరోపణలపై నిజ నిర్ధారణకు జనతా ప్రభుత్వం 1977లో సుప్రీంకోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి జయంతి లాల్ ఘోషా లాల్ షా నేతృత్వంలో 'షా కమిషన్'ను ఏర్పాటు చేసింది. ఈ కమిషన్ 1978లో సమర్పించిన నివేదికలో పేర్కొన్న సంఘటనలపై విచారణ జరిపేందుకు జనతా ప్రభుత్వం ప్రత్యేక కోర్టులను కూడా ఏర్పాటు చేసింది. జనతా ప్రభుత్వం 1979లో కూలిపోయింది. 1980లో అధికారంలోకి వచ్చిన ఇందిరా గాంధీ ప్రభుత్వం 'షా కమిషన్' నివేదికను ఉపసంహరించటం, సుప్రీంకోర్టు కూడా ప్రత్యేక కోర్టులు చెల్లవని తీర్పు నివ్వడంతో ఈ అంశానికి తెరపడింది.

భారత ప్రధానులలో అత్యంత శక్తివంతురాలిగా పరిగణించబడిన ఇందిరాగాంధీ పాలనలో 1975 ఎమర్జెన్సీ మాత్రం మాయని మచ్చలా మిగిలిపోయింది.

- డా॥ బి. సతీష్

అత్యవసర పరిస్థితి - నిబంధనలు
రాజ్యాంగంలోని 18వ భాగంలో 352 నుండి 360 వరకు గల నిబంధనలు అత్యవసర పరిస్థితులకు సంబంధించినవి.
ఇవి 3 రకాలు :

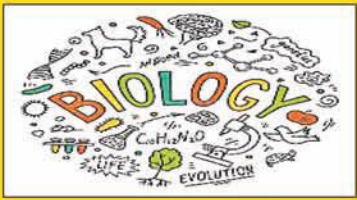
- 1) జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి (352 నిబంధన)
- 2) రాజ్యాంగ అత్యవసర పరిస్థితి (356 నిబంధన)
- 3) ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితి (360 నిబంధన)

అత్యవసర పరిస్థితి - రాజ్యాంగ సవరణలు

- 38వ రాజ్యాంగ సవరణ ప్రకారం రాష్ట్రపతి, గవర్నర్లు జారీ చేసిన ఆర్డినెన్సుల కోర్టుల అధికార పరిధిలోకి రావు. రాష్ట్రపతి విధించిన అత్యవసర పరిస్థితిని కోర్టుల అధికార పరిధి నుండి తప్పించారు.
- 39వ రాజ్యాంగ సవరణ ప్రకారం రాష్ట్రపతి, ఉపరాష్ట్రపతి, ప్రధానమంత్రి మరియు లోక్ సభ స్పీకర్ ఎన్నికలకు సంబంధించిన అంశాలు న్యాయసమీక్ష పరిధి కిందకు రావు.
- 42వ రాజ్యాంగ సవరణ ప్రకారం రాజ్యాంగ సవరణను న్యాయ స్థానాలు ప్రశ్నించ కూడదు, దేశంలోని ఏ ప్రాంతంలోనైనా కేంద్ర దళాలు మొహరించవచ్చు. ప్రాథమిక హక్కులపై ఆదేశ సూత్రాలకు ఆధిక్యత.
- 44వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా ప్రకరణ 352లోని అంతర్గత కల్లోలం అనే పదాన్ని తొలగించి సాయుధ తిరుగుబాటు అనే పదాన్ని చేర్చారు.

AP/ TG TET, DSC స్పెషల్

బయాలజీ

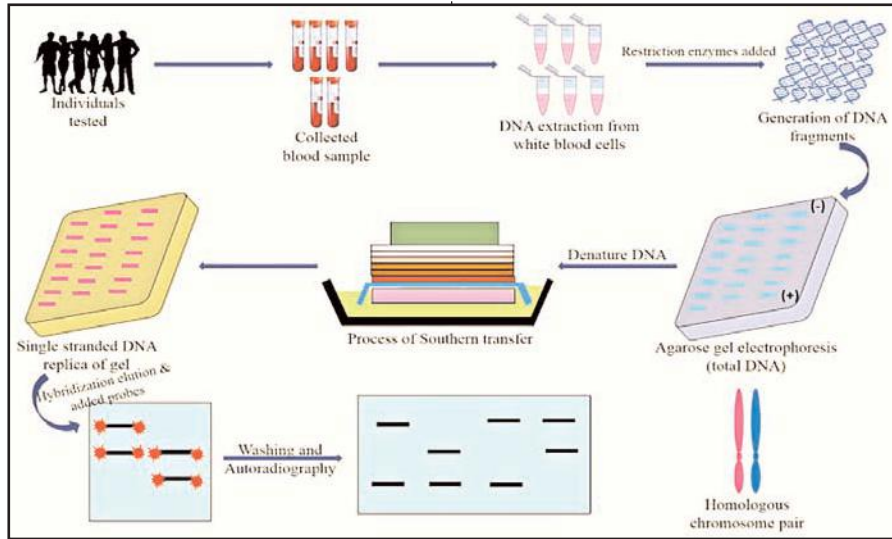

- బయాలజీ కంటెంట్**
- క్రీరదాల మెడడులోని ఏ ప్రాంతం కండరాల యొక్క సమస్యయాన్ని నియంత్రిస్తుంది?
    - మస్టిష్టుం
    - అను మస్టిష్టుం
    - కార్నస్ కెల్లోసమ్
    - మజ్జాముఖం
  - లోపలి నుండి వెలుపలికి మెనింజెస్ పొరల సరైన క్రమాన్ని గుర్తించండి?
    - పరలిక-లోతిక-మ్యుద్వి
    - మ్యుద్వి-లోతిక-పరలిక
    - లోతిక-పరలిక-మ్యుద్వి
    - మ్యుద్వి-పరలిక-లోతిక
  - అమోనియా యూరియాగా మారడానికి కార్బన్ డయాక్సైడ్ తో ఎక్కడ కలుస్తుంది?
    - మూతపిండం
    - నెఫ్రాన్
    - కాలేయం
    - వృక్కశేటి
  - గుండెలో డబ్ అనే శబ్దం ఏ కవాలూల మూసుకున్నప్పుడు వస్తుంది?
    - త్రిపత్ర కవాలం
    - మిట్రాలవాలం
    - అర్ధ చంద్రకార కవాలం
    - త్రిపత్ర మరియు ద్విపత్ర కవాలాలు
  - మానవునిలో పుపుససీరలు మరియు హృదయ సీరల సంఖ్య వరుసగా?
    - 2 మరియు 4
    - 4 మరియు 2
    - 2 మరియు 2
    - 4 మరియు 4
  - రక్తం వేటి ద్వారా ప్రవహించేటప్పుడు RBC లో గరిష్టంగా క్లోరైడ్ ఉంటుంది?
    - పుపుస సీర
    - పుపుస ధమని
    - కరోనరి ధమని
    - వృక్క ధమని
  - మానవుల రక్త వర్గాలకు సంబంధించి బహుళ యుగ్మవికల్పకాల వలన ఎన్ని జన్యు రూపాలు ఏర్పడతాయి?
    - మూడు
    - నాలుగు
    - ఐదు
    - ఆరు
  - ఒక భార్య మరియు భర్త ఇరువురు AB గ్రూపు అయిన యెడల వారి మొదటి సంతతి AB గ్రూపు సంభావ్యత ఎంత?
    - 100%
    - 50%

- 25%
- 0%
- మానవులలో చిన్నకండె ఆకారంలో బార్ దేహాలు కల రక్త కణాలు?
  - న్యూట్రోఫిల్స్
  - బెసోఫిల్స్
  - ఇసినోఫిల్స్
  - మొనోసైట్స్
- మగ తేనెటీగలలో శుక్రకణాలు ఏర్పడటానికి జరిగే కణవిభజన?
  - సమ విభజన
  - క్షయకరణ విభజన
  - అసమ విభజన
  - సమ లేక క్షయకరణ విభజన
- DNA ఫింగర్ ప్రింటింగ్ ప్రక్రియను క్రింది వానిలో

- తల
- మెడ
- మధ్య తునక
- తోక
- మానవునిలో కశేరునాడుల సంఖ్య?
  - 20 జతలు
  - 30 జతలు
  - 31 జతలు
  - 37 జతలు
- చర్మవ్యాధులు, జ్ఞాపకశక్తి లోపించడం, చర్మం పైన పొట్టు రావడం ఈ విటమిన్ లోపంగా పరిగణించవచ్చు?
  - బయోటిన్
  - పైరుడాక్సిన్
  - నియాసిన్
  - రైబో ఫ్లావిన్
- శరీర నిర్మాణానికి మరియు పెరుగుదలలో అధిక మోతాదులో ఉపయోగపడేవి?
  - జింజివాలిన్
  - పైవన్నీ

- జింజివాలిన్
- పైవన్నీ
- హృదయ స్పందనకు వట్టే సమయం?
  - 0.8 sec
  - 0.11 sec
  - 0.27 sec
  - 0.35 sec
- తెల్ల రక్త కణాలలో అత్యంత పెద్ద కణాలు?
  - మొనోసైట్స్
  - లింపోసైట్స్
  - న్యూట్రోఫిల్స్
  - బేసోఫిల్స్
- అమోనియాను విసర్జించే జీవులకు ఉదాహరణ?
  - చేపలు
  - పీత
  - కప్పలార్యా
  - పైవన్నీ
- చర్మ శ్వాసక్రియ జరిపే జీవులు?
  - వానపాము
  - జలగ
  - కప్ప
  - పైవన్నీ
- భారతదేశంలో ఎన్ని రకాలు తేనెటీగ జాతులు కలవు?
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
- అంతరిక్ష పర్యాటకులు ఆక్సిజన్ కొరకు తమ వెంట తీసుకుని వెళ్లే శైవలం?
  - క్లోరెలా
  - మైక్రోసిస్
  - క్వామిడోమోనోస్
  - స్పైరో గైరా
- కేంద్రక పూర్వ జీవులకు ఉదాహరణ?
  - బ్యాక్టీరియా, నీలి ఆకుపచ్చ శైవలాలు
  - శిలీంధ్రాలు, జంతువులు
  - వృక్షాలు, శైవలాలు
  - ఏదీకారు

- వినియోగిస్తారు?**
- మానవ శాస్త్ర అధ్యయనం
  - ఫోరెన్సిక్ విశ్లేషణ
  - వన్యప్రాణి సంరక్షణ
  - పైవన్నీ
- 12. ఋతుచక్రంలో జరుగు చక్రీయ మార్పులు గర్భాశయం లోని ఈ పొరకు పరిమితం?**
- పరి ఉపకక
  - అంతర ఉపకక
  - ఎవిమెట్రీయామ్
  - కండర ఉపకక
- 13. శుక్రకణం యొక్క ఏ భాగంలో కేంద్రకం ఉండును?**

- స్థూల పోషకాలు
  - సూక్ష్మ పోషకాలు
  - స్థూల మరియు సూక్ష్మ పోషకాలు
  - మాంసకృత్తులు
- 17. ఏక వార్షికాలకు ఉదాహరణ?**
- వరి, గోధుమ
  - క్యారెట్, బీటూట్
  - నవోటా, జామ
  - మామిడి, దానిమ్మ
- 18. ఈక్రిందివాటిలో దంతసంబంధవ్యాధులు?**
- ఫ్లోరోసిస్
  - పయోరియా

జవాబులు :

1)2	2)2	3)3	4)3	5)4	6)2
7)4	8)2	9)1	10)1	11)4	12)2
13)1	14)3	15)3	16)1	17)1	18)4
19)1	20)1	21)4	22)4		
23)4	24)1	25)1			

యన్.జగదీష్,
ఫ్యాకల్టీ, S.V. అకాడమీ,
తిరుపతి.

APPSC Dy EO GENERAL STUDIES

- (గత వారం తరువాయి...)
- కింది వాటిలో సుస్థిరాభివృద్ధికి కీలక సూత్రం ఏది?
    - ఒక నిర్దిష్ట పరిశ్రమ ప్రయోజనాలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం
    - పరిమితులు లేకుండా సహజ వనరులను దోపిడీ చేయడం
    - భవిష్యత్ తరాల వారి స్వంత అవసరాలను తీర్చుకునే సామర్థ్యాన్ని రాజీ పడకుండా ప్రస్తుత అవసరాలను తీర్చడం
    - స్వల్పకాలిక ఆర్థిక వృద్ధిని పెంచడం.
  - జాతుల విలువత వంటి పర్యావరణ సంక్షోభాలకు దారితీసే అటవీ నిర్మూలన మరియు ఆవాసాల నష్టం యొక్క ప్రాథమిక కారణం ఏది?
    - స్థిరమైన లాగింగ్ పద్ధతులు
    - వ్యవసాయ విస్తరణ మరియు పట్టణ అభివృద్ధి
    - రక్షిత సహజ ప్రాంతాల విస్తరణ
    - చెక్క ఉత్పత్తులకు డిమాండ్ తగ్గింది.
  - సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలు :
    - SDG7
    - SDG12

- సి. SDG15
డి. SDG13
- వివరణలు :**
- సరసమైన నమ్మదగిన, స్థిరమైన మరియు ఆధునిక శక్తిని అందించడం
  - సుస్థిర వ్యవసాయం, బాధ్యతాయుతమైన వినియోగం మరియు ఉత్పత్తిని ప్రోత్సహించడం
  - వాతావరణ మార్పు మరియు దాని ప్రభావాలను ఎదుర్కోవడానికి తక్షణ చర్య తీసుకోవడం

- భూ గ్రహంపై జీవనం
  - ఎ-2, బి-1, సి-4, డి-3
  - ఎ-1, బి-2, సి-4, డి-3
  - ఎ-1, బి-2, సి-3, డి-4
  - ఎ-4, బి-2, సి-1, డి-3
- క్రింది 1 మరియు 2 నిలుపు వరుసలను జతపరిచి ఇచ్చిన ఎంపికల నుండి సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకోండి.

వరుస 1	వరుస 2
(ఢిల్లీ సుల్తాన్)	(పాలనా కాలం)
ఎ. జలాలుద్దీన్ ఖిల్జీ	1. 1451-1489
బి. మహమ్మద్ తుగ్లక్	2. 1414-1421
సి. ఖజర్ ఖాన్	3. 1324-1351
డి. బహ్మల్ లోడి	4. 1290-1296

  - ఎ-1, బి-2, సి-3, డి-4
  - ఎ-2, బి-1, సి-4, డి-3
  - ఎ-4, బి-3, సి-1, డి-2
  - ఎ-4, బి-3, సి-2, డి-1
- సామాజిక ఆర్థిక సవలును సంబంధిత SDG తో జత చేయుము

PREVIOUS PAPERS

- సామాజిక సవాళ్లు
- లింగ అసమానత
  - యువత నిరుద్యోగం
  - సరిపోని ఆరోగ్య సంరక్షణ
  - ఆహార అభద్రత
- లక్ష్యం 2 - శూన్య ఆకలి
  - లక్ష్యం 3 - మంచి ఆరోగ్యం శ్రేయస్సు
  - లక్ష్యం 5 - లింగ సమానత్వం
  - లక్ష్యం 8 - మంచి పని, ఆర్థిక వృద్ధి
- ఎ-2, బి-4, సి-3, డి-1
  - ఎ-4, బి-3, సి-2, డి-1
  - ఎ-3, బి-4, సి-2, డి-1
  - ఎ-1, బి-4, సి-2, డి-3
- జవాబులు :**
68)3,	69)2,	70)2	71)4,	72)3

APPSC
TGPSA

జనరల్ స్టడీస్

PREVIOUS
PAPERS

(గత వారం తరువాయి...)

63. ప్రధానమంత్రి అనుసూచిత జాతి అభ్యుదయ యోజన (పిఎమ్-ఎజిఎవై) గురించిన ఈ క్రింది లక్ష్యాలలో ఏవి సరైనవి?

- ఎ. షెడ్యూల్డ్ కులాల ప్రజలు అధికంగా ఉన్న గ్రామాలలో తగిన మౌలిక సదుపాయాలు మరియు అవసరమైన సేవలను నిర్ధారించడం ద్వారా సామాజిక-ఆర్థిక అభివృద్ధి సూచికలను మెరుగుపరచడం.
  - బి. అక్షరాస్యతను పెంపొందించడం మరియు నివాస సౌకర్యాలతో కూడిన పాఠశాల మరియు ఉన్నత విద్యాసంస్థలలో షెడ్యూల్డ్ కులాల విద్యార్థుల నమోదును ప్రోత్సహించడం.
  - సి. నైపుణ్యాభివృద్ధి ద్వారా అదనపు ఉపాధి అవకాశాలను సృష్టించడం ద్వారా షెడ్యూల్డ్ కుల కమ్యూనిటీల పేదరికాన్ని తగ్గించడం.
  - డి. మూడు కేంద్రప్రాయోజిత పథకాలు - ప్రధానమంత్రి అభ్యుదయ గ్రామ యోజన (పిఎమ్ఎజిఎవై) మరియు బాబు జగ్జీవన్ రామ్ ఛాత్రావాస్ యోజన (బిజెఆర్ సివై) మరియు అటల్ వాయో అభ్యుదయ యోజన (ఎవివైఎవై) విలీనం చేసి ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించారు.
- సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము
1. ఎ, బి మరియు సి మాత్రమే
  2. ఎ మరియు బి మాత్రమే
  3. ఎ మరియు డి మాత్రమే
  4. ఎ, బి, సి మరియు డి

64. క్రింది వాక్యాలను పరిగణించుము
ధృవీకరణ(ఎ): ప్రజాస్వామ్య వికేంద్రీకరణ అణగారిన మరియు అట్టడుగున ఉన్న సామాజిక వర్గాలకు వారి సామాజిక బేరసారాలకు మరియు స్థానిక పాలన మరియు అభివృద్ధి ప్రక్రియలో వారికి తగిన వాటాను పొందటానికి అవకాశం అందిస్తుంది.

- కారణం(ఆర్): వికేంద్రీకరణ మరియు ప్రజాస్వామ్యీకరణ ప్రక్రియ షెడ్యూల్డ్ కులాల, షెడ్యూల్డ్ తెగలు మరియు మహిళలు వంటి అత్యంత మినహాయించబడిన సామాజిక సమాహార ప్రయోజనాలను పరిరక్షించడానికి సహాయపడుతుంది.
- సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :
1. (ఎ) మరియు (ఆర్) రెండూ సరైనవే మరియు (ఎ)కి (ఆర్) సరియైన వివరణ.
  2. (ఎ) నిజమైనది కాని (ఆర్) నిజమైనది కాదు.
  3. (ఎ) మరియు (ఆర్) సరైనవే మరియు (ఆర్)అనేది (ఎ)కు సరియైన వివరణ కాదు.
  4. (ఎ) నిజమైనది కాదు కాని (ఆర్) నిజమైనది.

65. క్రింది ఆరోగ్య మిషన్లను వాటిని ప్రారంభించిన సంవత్సరంతో జతపరచుము
ఆరోగ్య మిషన్ పేరు ప్రారంభించిన సంవత్సరం

- ఎ. జాతీయ గ్రామీణ ఆరోగ్య మిషన్ 1. 2018
  - బి. జాతీయ ఆయుష్ మిషన్ 2. 2008
  - సి. నేషనల్ మిషన్ ఆన్ మెడిసిన్ ఛాంట్స్ 3. 2005
  - డి. నేషనల్ హెల్త్ ప్రొటెక్షన్ మిషన్ 4. 2014
- సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము
1. ఎ-2, బి-1, సి-4, డి-3
  2. ఎ-3, బి-4, సి-1, డి-2
  3. ఎ-3, బి-4, సి-2, డి-1
  4. ఎ-4, బి-2, సి-3, డి-1

66. కింది చట్టాలను వాటి సంవత్సరాలతో జతపరచుము
చట్టం సంవత్సరం

- ఎ. యస్ సి మరియు యస్ డి లపై దురాగతాల (అట్రాసిటి) నిరోధక చట్టం 1. 2016
  - బి. నేషనల్ కమిషన్ ఫర్ సఫాయి కర్మచారి చట్టం 2. 1986
  - సి. బాలకార్మిక (నియంత్రణ నిషేధం) చట్టం 3. 1993
  - డి. వికలాంగుల హక్కుల చట్టం 4. 1989
- సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

1. ఎ-2, బి-1, సి-3, డి-4
2. ఎ-1, బి-2, సి-4, డి-3
3. ఎ-4, బి-3, సి-2, డి-1
4. ఎ-3, బి-4, సి-1, డి-2

67. క్రింది వాటిలో ఏ అధికరణం భారత రాజ్యాంగంలోని షెడ్యూల్డ్ కులాల ఆర్థిక రక్షణలకు సంబంధించినది కాదు?

1. అధికరణం 46
2. అధికరణం 28
3. అధికరణం 34
4. అధికరణం 24

68. అధికరణం 15 గురించి క్రిందివాటిలో ఏ వాక్యం / వాక్యాలు సరైనది/సరైనవి?

- ఎ. ప్రభుత్వం పౌరుల పట్ల మత, వర్ణ, కుల, లింగ, పుట్టిన ప్రదేశాల లేదా వాటిలో దేని ఆధారంగానైనా ఎలాంటి వివక్ష చూపరాదు.
- బి. ప్రభుత్వం స్త్రీలకు మరియు పిల్లలకు ప్రత్యేక వసతులు కల్పించడాన్ని ఈ అధికరణం నిరోధించదు.

బి. 2022-23లో తెలంగాణ యొక్క పారిశ్రామిక రంగం 13% వృద్ధి రేటును సాధించింది.
సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

1. బి మాత్రమే
2. ఎ మాత్రమే
3. ఎ మరియు బి రెండూ కాదు
4. ఎ మరియు బి రెండూ

72. మధ్యంతర కేంద్ర బడ్జెట్ 2024-25కి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు?

- ఎ. కేంద్ర బడ్జెట్ మొత్తం వ్యయంలో లింగ బడ్జెట్ వాటా 6% కంటే ఎక్కువగా ఉంది.
- బి. అంచనా వేయబడిన ద్రవ్యలోటు స్థూల దేశీయోత్పత్తిలో 5% కంటే ఎక్కువగా ఉంది.
- సి. అంచనా వేయబడిన పన్ను రాబడి 25 లక్షల కోట్ల రూపాయల కంటే తక్కువగా ఉంది.
- డి. 2023-24 బడ్జెట్ అంచనాలతో పోల్చినప్పుడు, 2024-25 బడ్జెట్ లింగ బడ్జెట్ కేటాయింపు 20% ఎక్కువగా ఉంది.

3. ఎ మరియు బి రెండూ కాదు
4. ఎ మరియు బి రెండూ

75. గృహ వినియోగ వ్యయ సర్వే 2022-23 ప్రకారం, క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి సరైనవి?

- ఎ. చత్తీస్ గఢ్ యొక్క గ్రామీణ మరియు పట్టణ ప్రాంత నెలసరి తలసరి వ్యయం అతి తక్కువగా ఉంది.
  - బి. మేఘాలయాలో గ్రామీణ పట్టణ ప్రాంతాల మధ్య సగటు నెలసరి తలసరి వ్యయంలో తేడా అతి తక్కువగా ఉంది.
  - సి. సిక్కిం యొక్క గ్రామీణ మరియు పట్టణ నెలసరి తలసరి వ్యయం అతి ఎక్కువగా ఉంది.
  - డి. చండీఘడ్ యొక్క నెలసరి తలసరి వ్యయం పట్టణ ప్రాంతాలలో అతి తక్కువగా ఉంది.
- సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము
1. బి మరియు సి మాత్రమే
  2. ఎ మరియు బి మాత్రమే
  3. బి మరియు డి మాత్రమే
  4. ఎ మరియు సి మాత్రమే

76. తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక ముఖ్య చిత్రం 2023 ప్రకారం, తెలంగాణలోని జిల్లాలు మరియు వాటి యొక్క ప్రస్తుత ధరలలో స్థూల జిల్లా దేశీయోత్పత్తి (మొదటి సవరించిన అంచనా) 2021-22కి సంబంధించిన క్రింది జతలలో ఏవి ఒప్పుగా జతపరచబడినాయి?

- జిల్లా పేరు స్థూల జిల్లా దేశీయోత్పత్తి (రూ. లక్షల కోట్లు సుమారుగా)
- ఎ. హైదరాబాద్ రూ. 1.86
  - బి. రంగారెడ్డి రూ. 2.20
  - సి. మేడ్చల్ - మల్లాపేట రూ. 1.20
  - డి. ఆదిలాబాద్ రూ. 1.05
- సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము
1. సి మరియు డి మాత్రమే
  2. ఎ, బి మరియు డి మాత్రమే
  3. ఎ మాత్రమే
  4. బి మరియు సి మాత్రమే

77. జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే-5 ప్రకారం 2019-21 మధ్య మొత్తం జనాభాలో బహుముఖ పేదరిక శాతం ఆధారంగా క్రింది రాష్ట్రాలను అపరోహణ క్రమంలో అమర్చుము.

- ఎ. మేఘాలయ
  - బి. ఉత్తరప్రదేశ్
  - సి. రూర్కండ్
  - డి. బీహార్
78. 2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించి 10 ఫెబ్రవరి 2024 నాడు తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టిన తెలంగాణ రాష్ట్ర ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ ప్రకారం అంచనా వేయబడిన మొత్తం వ్యయం సుమారుగా
1. 2.40 లక్షల కోట్లు
  2. రూ. 2.95 లక్షల కోట్లు
  3. 2.39 లక్షల కోట్లు
  4. 2.76 లక్షల కోట్లు

79. తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక ముఖ్యచిత్రం 2023లో అందజేసిన దత్తాంశం ప్రకారం 2022-23 లో తెలంగాణ రాష్ట్ర ద్వితీయ రంగం యొక్క స్థూల రాష్ట్ర విలువ మదింపు (ప్రస్తుత ధరలలో మరియు తాత్కాలిక ముందస్తు అంచనాలు) లో నిర్మాణ రంగం (ద్వితీయ రంగంలో ఒక ఉపరంగం) యొక్క వాటా సుమారుగా

1. 14%
2. 27%
3. 23%
4. 19%

జవాబులు :

63)1	64)1	65)3	66)3
67)3	68)2	69)3	70)3
71)3	72)3	73)1	74)4
75)4	76)2	77)4	78)4
79)4			

**TGPSA Group-I
GENERAL STUDIES (Prelims)**

సి. చట్టం ముందు సమానత్వం.
సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము

1. ఎ మరియు సి మాత్రమే
2. ఎ మరియు బి మాత్రమే
3. బి మాత్రమే
4. ఎ, బి మరియు సి

69. ఏ మంత్రిత్వశాఖ ట్రాన్స్ జెండర్ వ్యక్తుల కోసం గరిమ గృహ ఆశ్రయ గృహాలను ప్రారంభించింది?

1. స్త్రీ మరియు శిశు అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ
2. ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ
3. సామాజిక న్యాయం మరియు సాధికారత మంత్రిత్వ శాఖ
4. గృహ మరియు పట్టణ వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ

70. ఈ క్రింది పథకాలలో ఏది రసాయన రహిత సహజ వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడానికి ఉద్దేశించబడినది?

1. వ్యవసాయ యాంత్రికరణ పథకం
2. భారతీయ ప్రాకృతిక కృషి పద్ధతి
3. వికసిత్ కిసాన్ భారత్ పథకం 2.0
4. వ్యవసాయదారుల ఉత్పత్తిదారుల సంస్థ పథకం

71. తెలంగాణ ప్రభుత్వ ఆర్థిక మరియు గణాంక డైరెక్టరేట్ ప్రచురించిన తెలంగాణ ఆర్థిక వ్యవస్థ తాత్కాలిక అంచనాలు -2023 ప్రకారం తెలంగాణ ఆర్థిక వ్యవస్థకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/వివి ఒప్పు?

- ఎ. 2022-23 లో తెలంగాణ స్థూల రాష్ట్ర దేశీయోత్పత్తి (జిఎస్ డిపి) ప్రస్తుత ధరలలో 13 లక్షల కోట్ల రూపాయల కంటే ఎక్కువగా ఉంది.

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

1. బి మరియు సి మాత్రమే
2. ఎ మరియు బి మాత్రమే
3. ఎ, బి మరియు డి మాత్రమే
4. సి మరియు డి మాత్రమే

73. భారతదేశ పంచవర్ష ప్రణాళికలకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు?

- ఎ. పేదరిక నిర్మూలన అనేది ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశాలలో ఒకటి.
- బి. స్థిరత్వంతో కూడిన వృద్ధిని సాధించడం నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళిక యొక్క ఉద్దేశాలలో ఒకటి.
- సి. ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ఆహారం, ఉపాధి మరియు ఉత్పాదకతపై దృష్టి సారించింది.
- డి. సమ్మిళిత వృద్ధి (ఇంక్లూజివ్ గ్రోత్) ని సాధించడం తొమ్మిదవ ప్రణాళిక యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశం.

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము.

1. ఎ, బి మరియు సి మాత్రమే
2. బి, సి మరియు డి మాత్రమే
3. ఎ, బి, సి మరియు డి
4. ఎ మరియు డి మాత్రమే

74. సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యం 2 యొక్క సాధించిన పురోగతికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/వివి ఒప్పు?

- ఎ. 2030 నాటికి ప్రపంచం శూన్య లేదా సున్నా ఆకలి లక్ష్యాన్ని సాధించే పరిస్థితిలో లేదు.
- బి. వివిధ రకాలుగా ఉన్న పోషకాహారలోపం యొక్క భారం ఒక సవాలుగా ఉంది.

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము.

1. బి మాత్రమే
2. ఎ మాత్రమే

డియస్టీ టెట్ ప్రత్యేకం

జాగ్రత్త

ఆఫ్రికా

- ఖండాలలో 2వ పెద్ద ఖండం.
- అత్యధిక దేశాలు కలిగిన ఖండం (55 దేశాలు)
- అతి పెద్ద ఎడారి కలిగిన ఖండం (సహారా) - 14 దేశాల్లో విస్తరించి ఉంది.
- పొడవైన నది కలిగిన ఖండం (నైలునది)
- అత్యధికంగా బంగారం, వజ్రం నిలువలు కలిగిన ఖండం.
- 3 ప్రధాన రేఖలు (భూమధ్య, కర్కట, మకర) ప్రయాణించు ఖండం.

- ఈ ఖండాన్ని చీకటి ఖండంగా పిలుస్తారు.
- తొలి మానవుడు జన్మించిన ఖండం.
- ఈ ఖండంలో ఉండే ఎత్తైన శిఖరం కిలిమంజారో

- సరిహద్దులు :**
- ఉత్తరం - మధ్యదరా సముద్రం
- దక్షిణం - అంటార్టికా / దక్షిణ మహా సముద్రం
- తూర్పు - హిందూ మహా సముద్రం, ఎర్రసముద్రం
- పశ్చిమం - అట్లాంటిక్ మహా సముద్రం
- పర్వతాలు - ఈ ఖండానికి ఉత్తరంగా, వాయువ్యదిశలో విస్తరించిన పర్వతాలు - అట్లాస్ పర్వతాలు (నవీన ముదత పర్వతాలు)

- ఈ ఖండానికి దక్షిణంగా ఆగ్నేయ దిశలో గల పర్వతాలు - డ్రాకెన్స్ బర్గ్ (ఖండ పర్వతాలు)
- ఎడారులు : ప్రపంచంలో ఉండే అతి పెద్ద ఉష్ణమండల ఎడారి-సహారా
- ఈ ఖండానికి దక్షిణంగా నైటుతి దిశలో విస్తరించిన ఎడారి - కలహారి

- కలహారి ఎడారి : అంగోలా, నమీబియా, బోట్స్వానా, దక్షిణాఫ్రికా దేశాలలో విస్తరించి ఉంది.
- సరస్సులు :**
- విక్టోరియా : ప్రపంచంలో ఉండే అత్యంత పరిశుద్ధమైన సరస్సు.
- విక్టోరియా సరస్సు టాంజానియా దేశంలో భూమధ్యరేఖ వద్ద ఉంది.
- ఈ ఖండంలోని మంచినీటి సరస్సులు : న్యాసా, ట్యాంగానికా
- ఈ ఖండంలోని ఉప్పునీటి సరస్సులు : టవాన్ (సహారా), గామి (కలహారి)

- నదులు :**
- నైలు నది : ప్రపంచంలోనే పొడవైన నది 6,250 కి.మీ.
- ఇది విక్టోరియా సరస్సు వద్ద జన్మించి ఉగాండా, దక్షిణ సూడాన్, సూడాన్, ఈజిప్టు దేశాల గుండా ప్రవహిస్తూ మధ్యదరా సముద్రంలో కలుస్తుంది.
- ఈ నది సహారా ఎడారి గుండా ప్రవహిస్తుంది.
- నైలునదిని ఈజిప్టు వరప్రసాదం గా పిలుస్తారు.
- ఈజిప్టు దేశంలోని రాజుల సమాధులను పిరమిడ్లు
- ప్రపంచ ప్రసిద్ధి చెందిన పిరమిడ్ గిజా.

- నైజర్ నది :** ఇది గినియా పర్వతాలలో జన్మించి గినియా, నైజర్, నైజీరియా దేశాల గుండా ప్రవహిస్తూ అట్లాంటిక్ మహాసముద్రంలో కలుస్తుంది.
- జాంబేజీ నది :** ఇది అంగోలా పర్వతాలలో జన్మించి, అంగోలా, జాంబియా, జింబాబ్వే, మొజాంబిక్ దేశాల గుండా ప్రవహిస్తూ హిందూ మహా సముద్రంలో కలుస్తుంది.
- జాంబేజీ నది జాంబియా, జింబాబ్వే దేశాల రాజకీయ సరిహద్దుగా ఉంది.
- విక్టోరియా జలపాతం (అతి వెడల్పయిన జలపాతం ప్రపంచంలోనే)

- కాంగో / జైరి నది :** ఇది కాంగో దేశంలో జన్మించి భూమధ్యరేఖను రెండుసార్లు దాటి అట్లాంటిక్ మహాసముద్రంలో కలుస్తుంది.
- వోల్టా నది :** ఇది గినియా పర్వతాలలో జన్మించి దక్షిణంగా ప్రవహిస్తూ అట్లాంటిక్ మహాసముద్రంలో కలుస్తుంది.
- శీతోష్ణస్థితి :** ఈ ఖండంలో 2 రకాల శీతోష్ణస్థితులు కలవు.

- 1) ఉష్ణమండల శీతోష్ణస్థితి
- 2) సమశీతోష్ణస్థితి

పర్వపాతం : భూమధ్యరేఖకు ఇరువైపులా అధిక పర్వపాతం కురుస్తుంది.

- అధిక స్థాయి పర్వపాతానికి ఇరువైపులా మధ్యస్థాయి పర్వపాతం కురుస్తుంది.
- మధ్యస్థాయి పర్వపాతానికి ఇరువైపులా అల్పస్థాయి పర్వపాతం కురుస్తుంది.

అడవులు : భూమధ్యరేఖకు ఇరువైపులా సతతహరిత అరణ్యాలు/భూమధ్యరేఖా అరణ్యాలు విస్తరించి ఉన్నాయి. ఈ అరణ్యాలను స్థానికంగా పెర్వాల గా పిలుస్తారు.

- భూమధ్యరేఖ అడవులకు ఇరువైపులా ఆకురాల్చు అడవులు, విశాల పత్ర అడవులు, గడ్డిభూములు విస్తరించి ఉన్నాయి.
- ఈ ప్రాంతంలో పెరిగే గడ్డిభూములనే సవన్నాలు అంటారు.
- ఈ సవన్నా గడ్డిభూములను ఉష్ణమండల గడ్డి భూములుగా పిలుస్తారు.
- ఈ ప్రాంతంలో 3-4 మీ. ఎత్తుగా గడ్డి పెరుగుతుంది. వీటిని ఏనుగు గడ్డిభూములుగా పిలుస్తారు.

అవకాశం ఇచ్చింది.
○వ్యవసాయం : ఈ ఖండంలో నివసించే ప్రజల వృత్తి వేట, పశుపోషణ, వ్యవసాయం.

○భూమధ్యరేఖకు ఇరువైపులా నివసించే ప్రజల ప్రధానవృత్తి వేట.

○గడ్డిభూములలో నివసించే ప్రజల ప్రధానవృత్తి పశు పోషణ.

○సదీతీర ప్రాంతాలకి, సముద్రతీర ప్రాంతాలలో నివసించే ప్రజల ప్రధానవృత్తి వ్యవసాయం.

○ప్రపంచంలో అత్యధిక బంగారం నిల్వలు కలిగిన ప్రాంతం విల్ వాటర్ ల్యాండ్ (సౌత్ ఆఫ్రికా)

○ప్రపంచంలో అత్యధిక వజ్రాలు నిల్వలు కలిగిన ప్రాంతం కింబర్లీ (సౌత్ ఆఫ్రికా)

○ప్రపంచంలో అత్యధిక రాగి నిల్వలు కలిగిన ప్రాంతం జింబాబ్వే, జాంబియా

○ఈ ఖండం నుండి కాఫీ, తేయాకు, రబ్బరు, పొగాకు వంటి ఉత్పత్తులను పెద్ద మొత్తంలో ఎగుమతి చేస్తున్నారు.

○నైజీరియా దేశం : రాజధాని - అబూజా

ఆఫ్రికా ఖండం

○అల్పస్థాయి పర్వపాతం కురిసే ప్రాంతాలలో ఎడారి వృక్షజాలం, మెత్తని గడ్డి భూములు, పర్వత అరణ్యాలు కలవు.

○ఈ ఖండంలో విస్తరించిన సమశీతోష్ణగడ్డిభూములను వెల్లులుగా పిలుస్తారు.

- ఖండం - గడ్డి భూములు**
- ఆసియా - స్టెప్పీలు
- ఉత్తర అమెరికా - ప్రయరీలు
- దక్షిణ అమెరికా - పంపాలు
- ఆస్ట్రేలియా - డౌనులు
- ఆఫ్రికా - వెల్లులు

○ఈ ఖండంలో ఉండే రెండు స్వతంత్ర దేశాలు - లైబీరియా, ఇథియోపియా

○వలస దేశాలు : బ్రిటన్ - సూడాన్, నైజీరియా, దక్షిణ ఆఫ్రికా
ఇటలీ - సోమాలియా, లిబియా
ఫ్రాన్స్ - మడగాస్కార్, లెబానాన్, అల్జీరియా
బెల్జియం - కాంగో

- 16వ శతాబ్దంలో బానిస వర్తక వ్యాపారం ప్రారంభమైనది (ఐరోపా వారు)
- 16,17 శతాబ్దాలలో బానిసవర్తక వ్యాపారం అధికంగా కొనసాగింది.
- 19వ శతాబ్దంలో బానిస వర్తక వ్యాపారం ముగిసింది.
- 1860సం.లో అమెరికాలో స్థిరపడిన బానిసలను అమెరికా ప్రభుత్వ స్వేచ్ఛాయుత పౌరులుగా

○ఈ దేశ ప్రధాన ఆర్థిక వనరు : పెట్రోలియం
○1960లో బ్రిటన్ నుండి స్వాతంత్ర్యం పొందింది.
○1958 నుండి చమురు ఉత్పత్తులను ఎగుమతి చేయడం ప్రారంభించారు.

పంటలు : కోకో, రబ్బరు, పామాయిల్
○కోకో గింజల నుండి చాకోలెట్ తయారు చేస్తారు.

ప్రాక్టీస్ ప్రశ్నలు

- క్రింది వాటిని పరిశీలించుము**
ప్రతిపాదన (ఎ) : కర్కటరేఖ, మకరరేఖల మధ్య గల ప్రాంతం ఉష్ణమండల ప్రాంతం.
కారణం (ఆర్) : ఆయన రేఖలకు ఉత్తరం, దక్షిణంగా ఉన్న ప్రాంతం సమశీతోష్ణ ప్రాంతాలు.
1. (ఎ) మరియు (ఆర్) రెండూ సరైనవే మరియు (ఎ)కి (ఆర్) సరియైన వివరణ.
2. (ఎ) మరియు (ఆర్) సరైనవే మరియు (ఎ)కి (ఆర్) సరియైన వివరణ కాదు.
3. (ఎ) నిజమైనది కాని (ఆర్) నిజమైనది కాదు.
4. (ఎ) నిజమైనది కాదు కాని (ఆర్) నిజమైనది.
- క్రింది వాటిని జతపరుచుము :**
నదులు ప్రపంచం దేశాలు
1. కాంగోనది ఎ. గినియా, మోలి
2. జాంబెజీ బి. ఉగాండా, దక్షిణ సూడాన్
3. నైలు నది సి. అంగోలా, జాంబియా

4. నైజర్ నది డి. కాంగో
1. 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి
2. 1-డి, 2-సి, 3-బి, 4-ఎ
3. 1-బి, 2-డి, 3-ఎ, 4-సి
4. 1-డి, 2-ఎ, 3-బి, 4-సి

3. భూమధ్యరేఖను రెండు సార్లు దాటుతున్న నది ఏది?

1. నైలు
2. నైజర్
3. కాంగో
4. జాంబెజీ

4. క్రింది వాటిలో నైలు నది గురించి సరైన వ్యాఖ్యలను గుర్తించండి?

- ఇది ప్రపంచంలోనే పొడవైన నది
  - ఇది విక్టోరియా సరస్సు వద్ద జన్మిస్తుంది.
  - సహారా ఎడారి గుండా ప్రవహించు ఏకైకనది
  - ఈ నదిని ఈజిప్టు వర ప్రసాదంగా పిలుస్తారు.
1. ఎ మరియు బి
  2. బి మరియు సి
  3. ఎ,బి మరియు సి
  4. ఎ,బి,సి,డి

5. ఆఫ్రికా ఖండం యొక్క సరిహద్దులను దృష్టిలో ఉంచుకొని క్రింది వాటిలో సరిగ్గా జతచేసిన దానిని గుర్తించుము.

1. ఉత్తరం ఎ. హిందూ మహాసముద్రం / ఎర్రసముద్రం
2. దక్షిణం బి. మధ్యదరా సముద్రం
3. తూర్పు సి. అట్లాంటిక్ మహా సముద్రం
4. పడమర డి. అంటార్టికా / దక్షిణ మహాసముద్రం

1. 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి
2. 1-బి, 2-డి, 3-ఎ, 4-సి
3. 1-డి, 2-సి, 3-బి, 4-ఎ
4. 1-సి, 2-డి, 3-ఎ, 4-బి

6. ఆఫ్రికా ఖండంలో విరివిగా అభింఛు ఖనిజాలను గుర్తించుము

1. బొగ్గు, బంగారం, మైకా
2. ఇనుము, మాంగనీస్, బంగారం
3. బొగ్గు, రాగి, తగరం
4. వజ్రాలు, మైకా, సీసం

7. ఆఫ్రికా ఖండం గుండా ఏ అక్షాంశాలు ప్రయాణం చేస్తున్నవి

- A. కర్కటక రేఖ
- B. భూమధ్య రేఖ
- C. మకర రేఖ
1. A మాత్రమే
2. A మరియు B
3. A మరియు C
4. A, B మరియు C

8. ప్రపంచంలో బంగారం ఎక్కువగా దొరుకుతున్న టువంటి ప్రాంతం?

1. కింబర్లీ
2. విల్ వాటర్ సాండ్
3. కాంగో పరివాహక ప్రాంతం
4. సహారా ఎడారి

9. ప్రపంచంలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత ఎక్కడ నమోదు అవుతుంది?

1. వ్లాడి వోస్టుక్
2. జై సల్ట్రీ థార్ ఎడారి
3. అజీజియా
4. రామ గుండం

10. క్రింది వానిలో సరైన అంశాలను గుర్తించండి.

- ఆఫ్రికా ఖండాన్ని చీకటి ఖండంగా పిలుస్తారు.
  - అత్యధికంగా వేడి గల ఖండం ఆఫ్రికా ఖండం.
  - అత్యధిక దేశాలు గల ఖండం ఆఫ్రికా ఖండం.
  - డి. మధ్యదరా సముద్రానికి దిగువన ఉన్నటువంటి ఖండం ఆఫ్రికా ఖండం.
1. ఏ మరియు బి
  2. బి మరియు సి
  3. ఏ బి మరియు సి,
  4. ఏ బి సి మరియు డి

- జవాబులు:** 1)1, 2)2, 3)3, 4)4, 5)2, 6)3 7)4 8) 2 9)3 10)4

పాదం సుధాకర్ ఫ్యాకల్టీ, హైదరాబాద్.

SSC, RRB, PSC Police, Bank Exams

REASONING CODING-DECODING

(Continued from last week...)

11. If DOCTOR is coded as 12 45 9 60 45 54; then how HOSPITAL would be coded?

- A) 12 46 60 9 45 54
B) 24 45 57 48 27 60 3 36
C) 25 24 57 48 27 60 3 36
D) 24 45 58 48 25 60 3 36

Ans. : B

Sol. :

DOCTOR :

Table with 6 columns: D, O, C, T, O, R and corresponding values: 4x3, 15x3, 3x3, 20x3, 15x3, 18x3

Similarly :

- H = 8 x 3 =24
O = 15 x 3 =45
S = 19 x 3 =57
P = 16 x 3 =48
I = 9 x 3 =27
T = 20 x 3 =60
A = 1 x 3 = 3
L = 12 x 3 =36

HOSPITAL

24 45 57 48 27 60 3 36

12. If COMPUTER is coded as 5 17 15 18 23 22 7 20, then how PRINTING would be coded?

- A) 18 20 11 16 22 11 16 9
B) 18 21 12 16 22 11 16 9
C) 18 20 11 17 22 12 16 9
D) 18 20 11 16 22 11 17 9

Ans. : A

Sol. :

COMPUTER = 5 17 19 18 23 22 7 20

- C --> 3+2 =5
O --> 15+2 =17
M --> 13+2 =15
P --> 16+2 =18
U --> 21+2 =23
T --> 20+2 =22
E --> 5+2 =7
R --> 18+2 =20

Similarly :

- P--> 16+2 = 18
R--> 18+2 = 20
I--> 9+2 = 11
N--> 14+2 = 16
T--> 20+2 = 22
I--> 9+2 = 11
N--> 14+2=16
G--> 7+2 = 9

From the above analysis, each letter is adding +2

PRINTING : 18 20 11 16 22 11 16 9

13. If DFHJNPT is coded as 2 3 4 5 7 8 10; then how NJPRXTZ would be coded?

- A) 7 5 8 9 12 10 13
B) 5 7 8 9 12 10 13
C) 7 5 8 9 12 10 13
D) 6 5 8 9 12 10 13

Ans. : C

Solution : DFHJNPT coded as 2 3 4 5 7 8 10

From the above data

- D : 4/2 = 2
F : 6/2 = 3
H : 8/2 = 4
J : 10/2 = 5
N : 14/2 = 7

P : 16/2 = 8

T : 20/2=10

Each alphabet number is divided by 2

Similarly NJPRXTZ is coded as

- N--> 14/2 = 7
J--> 10/2 = 5
P--> 16/2 = 8
R--> 18/2 = 9
X--> 24/2 = 12
T--> 20/2 = 10
Z--> 26/2 = 13
NJPRXTZ = 7 5 8 9 12 10 13

14. If COMPETITIVE coded as 0 12 10 13 2 17 6 17 6 19 2; then how ENVIRONMENT would be coded as ?

- A) 2 11 19 6 15 12 11 10 2 11 17
B) 2 11 18 6 15 12 11 10 2 11 17
C) 2 11 19 7 16 13 11 10 2 11 17
D) 2 11 19 7 17 14 12 10 2 1 17

Ans. : A

Sol. : From the given data, COMPETITIVE is coded as

- 0 12 10 13 2 17 6 17 6 19 2; now
C-->> 3-3=0
O-->> 15-3=12
M-->>13-3 = 10
P-->>16-3 = 13
E-->>5-3 = 2
T-->>20-3 = 17
I-->>9-3 = 6
T-->>20-3=17
I-->>9-3 = 6
V-->>22-3=19
E-->>5-3 = 2

Each alphabet number is subtracted by 3; Similarly

ENVIRONMENT is coded as

- E --> 5-3 = 2
N -->14-3 = 11
V -->22-3 = 19
I -->9-3 = 6
R -->18-3 =15
O -->15-3 = 12
N -->14-3 = 11
M -->13 = 310
E -->5-3 = 2
N -->14-3 = 11
T -->20-3 = 17

Hence, ENVIRONMENT is

2 11 19 6 15 12 11 10 2 11 17

15. If DEFJKYZ is coded as 4 5 6 10 11 25 26, then how KJZRYMDA would be coded?

- A) 10 11 26 18 25 13 4 1
B) 11 10 25 18 25 13 4 1
C) 11 10 26 18 25 13 4 1
D) 11 10 26 17 25 13 4 2

Ans. : C

Sol. :

Table with 7 columns: D, E, F, J, K, Y, Z and values: 4, 5, 6, 10, 11, 25, 26

Similarly

Table with 7 columns: K, J, Z, R, Y, M, D, A and values: 11, 10, 26, 18, 25, 13, 4, 1

Therefore KJZRYMDA

= 11 10 26 18 25 13 4 1

Dr.M.Reddi Ramu, Associate Professor Viswam Engineering College, Angallu.

ఎకానమి

APPSC, TGPSC గ్రూప్-1, 2, JL, DL

(గత వారం తరువాత...)

భారత ఆర్థిక సంఘం

15. ఫైనాన్స్ కమిషన్ సమర్పించిన నివేదిక పబ్లిక్ డొమైన్ లో ఎప్పుడు అందుబాటులో ఉంటుంది?

- ఎ. నివేదికను రాష్ట్రపతికి సమర్పించిన తర్వాత
బి. రాష్ట్రపతి ఆమోదించిన తర్వాత
సి. నివేదికను ప్రధానమంత్రి ఆమోదించిన తర్వాత
డి. నివేదికను పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టిన తర్వాత

16. ఈ క్రింది వారిలో 15వ ఆర్థిక సంఘం సభ్యులు కానివారు

- 1. ఆశోక్ లహరి, రమేష్ చంద్
2. గోవిందరావు, అభిజిత్ సేన్ గుప్తా
3. అజయ్ నారాయణ్ ఝా, అనూప్ సింగ్
4. సుప్రసాద్, సుదీప్ ముండే

- ఎ. 1,2 బి. 3,4
సి. 2,4 డి. 1,4

17. ఈ క్రింది వాటిని జతపరుచుము

- ఎ. 3వ ఆర్థిక సంఘం 1. ఎన్.కె.పి. సాల్వే
బి. 6వ ఆర్థిక సంఘం 2. ఎ.ఎమ్. ఖుస్రో
సి. 9వ ఆర్థిక సంఘం 3. ఎ.కె. చందా
డి. 11వ ఆర్థిక సంఘం 4.కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి

ఎ. ఎ-1,బి-2,సి-3,డి-4

బి. ఎ-4,బి-3,సి-2,డి-1

సి. ఎ-3,బి-4,సి-1,డి-2

డి. ఎ-2,బి-3,సి-1,డి-4

18. 10వ ఆర్థిక సంఘం చైర్మన్ ఎవరు?

- ఎ. కె.సి. చంత్ బి. ఎ.కె. చందా
సి. వై.వి. రెడ్డి డి. మహావీర్ త్యాగి

19. పదహారవ ఆర్థిక సంఘం తన సిఫార్సులను

ఎప్పటివరకు అందుబాటులో ఉంచాలని ఆభ్యర్థించబడింది?

ఎ. అక్టోబరు 31, 2024

బి. అక్టోబరు 31, 2025

సి. ఏప్రిల్ 1, 2026

డి. ఏప్రిల్ 5, 2026

జవాబు : బి

20. పదహారవ ఆర్థిక సంఘం సభ్యులు కానివారు క్రింది వానిలో ఎవరు?

- ఎ. డా. నిరంజన్ రాజాధ్యక్ష మరియు డా. సౌమ్య కాంతి ఘోష్
బి. అజయ్ నారాయణ్ ఝా మరియు శ్రీమతి అన్నీ జార్జ్ మాథ్యూ
సి. అభిజిత్ సేన్ గుప్తా మరియు సుదీప్ ముండే
డి. అనూప్ సింగ్ మరియు అశోక్ లహరి

- 1. ఎ మరియు సి 2. సి మరియు డి
3. ఎ మరియు డి 4. బి మరియు డి

జవాబు : 2

21. ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటి ఆర్థిక సంఘం చైర్మన్ ఎవరు?

- ఎ. ఎమ్.ఎల్. కాంతారావ్
బి. ఎన్. మహేందర్ రెడ్డి సి. లక్ష్మణస్వామి
డి. సిరిసిల్ల రాజయ్య

జవాబు : సి

22. భారతదేశ పంచవర్ష ప్రణాళికలకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది తప్పు?

ఎ. పేదరిక నిర్మూలన అనేది ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశాలలో ఒకటి.

బి. స్థిరత్వంతో కూడిన వృద్ధిని సాధించడం నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళిక యొక్క ఉద్దేశాలలో ఒకటి.

సి. ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ఆహారం, ఉపాధి మరియు ఉత్పాదకతపై దృష్టి సారించింది.

డి. సమ్మిళిత వృద్ధి (ఇంక్లూజివ్ గ్రోత్) ని సాధించడం తొమ్మిదవ ప్రణాళిక యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశ్యం.

జవాబు : డి

23. భారతదేశ ఆర్థిక సంఘానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది తప్పు?

ఎ. భారత రాజ్యాంగంలోని 12వ భాగంలో 280 నిబంధన ఆర్థిక సంఘం గూర్చి తెలుపును.

బి. ఆర్థిక సంఘం రాజ్యాంగ బద్ధ సంస్థ.

సి. ఆర్థిక సంఘం చైర్మన్, సభ్యులను రాష్ట్రపతి నియమిస్తాడు.

డి. రాష్ట్రపతి ప్రతి 6 సంవత్సరములకు ఆర్థిక సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేస్తాడు.

జవాబు : డి

ఎం.అన్నారెడ్డి సీనియర్ ఫ్యాకల్టీ హనుమకొండ.

